

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 27 януари 2025 г.
(OR. en)

5294/25

LIMITE

CORLX 44
CFSP/PESC 71
COARM 10

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за подкрепа на проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/... НА СЪВЕТА

от ...

за подкрепа на проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Съюза, озаглавена „Обща визия, общи действия: по-силна Европа“ и публикувана през юни 2016 г., потвърждава подкрепата на Съюза за всеобщото приемане, пълното прилагане и спазването на договорите и режимите за многостранно разоръжаване, неразпространение и контрол над оръжията.
- (2) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“¹. В тази стратегия се посочва, наред с другото, че Съюзът ще продължи да насърчава отговорния и ефективен контрол върху износа на оръжие и да подкрепя всеобщото приемане и прилагане на Договора за търговията с оръжие (ДТО).
- (3) В Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета¹ са установени осем критерия, въз основа на които се прави оценката на износа на конвенционални оръжия. Редица трети държави хармонизираха националните си правила с тази обща позиция.
- (4) Съгласно Обща позиция 2008/944/ОВППС държавите членки трябва да полагат всички възможни усилия да насърчават други държави, изнасящи военни технологии или оборудване, да прилагат критериите, установени в посочената обща позиция.

¹ Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

- (5) Дейностите на Съюза за насърчаване на ефективен и прозрачен контрол върху износа на оръжие се развиват от 2008 г. насам съгласно Съвместно действие 2008/230/ОВППС на Съвета² и решения 2009/1012/ОВППС³, 2012/711/ОВППС⁴, (ОВППС) 2015/2309⁵, (ОВППС) 2018/101⁶, (ОВППС) 2020/1464⁷ и (ОВППС) 2023/2539⁸ на Съвета. Осъществяваните дейности са оказали подкрепа по-специално за по-нататъшното регионално сътрудничество и за повече прозрачност и по-голяма отговорност в съответствие с принципите, съдържащи се в Обща позиция 2008/944/ОВППС, и критериите за оценка на риска, определени в нея. Въпросните дейности са били насочени към трети държави от източното и южното съседство на Съюза, трети държави в Централна Азия, както и към Монголия.

² Съвместно действие 2008/230/ОВППС на Съвета от 17 март 2008 г. за подпомагане на дейностите на ЕС с оглед да се насърчи контрола над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите от Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие сред трети държави (ОВ L 75, 18.3.2008 г., стр. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

³ Решение 2009/1012/ОВППС на Съвета от 22 декември 2009 г. за подпомагане на дейностите на ЕС, с оглед да се насърчи контролът над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС сред трети държави (ОВ L 348, 29.12.2009 г., стр. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj>).

⁴ Решение 2012/711/ОВППС на Съвета от 19 ноември 2012 г. относно подкрепата на дейности на Съюза, с оглед да се насърчи контролът над износа на оръжие и да се популяризират принципите и критериите на Обща позиция 2008/944/ОВППС сред трети държави (ОВ L 321, 20.11.2012 г., стр. 62, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj>).

⁵ Решение (ОВППС) 2015/2309 на Съвета от 10 декември 2015 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 326, 11.12.2015 г., стр. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj>).

⁶ Решение (ОВППС) 2018/101 на Съвета от 22 януари 2018 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj>).

⁷ Решение (ОВППС) 2020/1464 на Съвета от 12 октомври 2020 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 335, 13.10.2020 г., стр. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/oj>).

⁸ Решение (ОВППС) 2023/2539 на Съвета от 13 ноември 2023 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L 2023/2539, 14.11.2020 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj>).

- (6) Редица държави кандидатки за членство в Съюза са получили подкрепа в рамките на дейностите на Съюза за насърчаване на ефективен и прозрачен контрол върху износа на оръжие. Допълнителни подобни дейности следва да имат за цел да подкрепят стремежите на тези държави за присъединяване към Съюза и, преди присъединяването, тяхното партньорство със Съюза и неговите държави членки във връзка с контрола върху износа на оръжие.
- (7) ДТО има за цел засилване на прозрачността и отговорността при търговията с оръжие. Съюзът подкрепя ефективното и всеобщо прилагане на ДТО чрез специалните си програми, приети съгласно решения 2013/768/ОВППС⁹, (ОВППС) 2017/915¹⁰ и (ОВППС) 2021/2309¹¹ на Съвета. Чрез тези програми се подпомагат редица трети държави, по тяхно искане, при укрепването на системите им за контрол на трансфера на оръжия в съответствие с изискванията на ДТО.
- (8) Поради това е важно да се осигури взаимно допълване между информационните дейности и дейностите по подпомагане, предвидени в настоящото решение, и тези в рамките на програмите на Съюза с цел подкрепа на ефективното и всеобщо прилагане на ДТО. За тази цел между изпълнителните агенции, както и между тези изпълнителни агенции и Европейската служба за външна дейност, следва да се прилага механизъм за координация под формата на редовен обмен на информация относно информационните дейности на Съюза в областта на контрола върху износа на оръжие. Посоченият механизъм за координация ще включва участието на експерти от други държави — членки на ЕС, когато това е уместно.

⁹ Решение 2013/768/ОВППС на Съвета от 16 декември 2013 г. относно дейностите на ЕС, в рамките на Европейската стратегия за сигурност, в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj>).

¹⁰ Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета от 29 май 2017 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj>).

¹¹ Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета от 22 декември 2021 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 461, 27.12.2021 г., стр. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj>).

- (9) През последните години Съюзът оказва помощ и за подобряване на контрола върху износа на изделия с двойна употреба в трети държави. Следва да бъде осигурена ефективна координация между дейностите по проекта, предвиден в настоящото решение, и дейностите, свързани с този контрол върху износа.
- (10) Техническото изпълнение на решения 2009/1012/ОВППС, 2012/711/ОВППС, (ОВППС) 2015/2309, (ОВППС) 2018/101, (ОВППС) 2020/1464 и (ОВППС) 2023/2539 бе възложено от Съвета на Федералната служба на Германия по икономика и контрол върху износа, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA). Освен това BAFA е изпълнителна агенция за проектите в подкрепа на ефективното прилагане на ДТО съгласно решения 2013/768/ОВППС, (ОВППС) 2017/915 и (ОВППС) 2021/2309. От 2005 г. насам BAFA участва в изпълнението на редица проекти за сътрудничество на Съюза в областта на контрола на износа на изделия с двойна употреба. BAFA е компетентният орган за контрол на износа на Германия и е натрупала солиден обем от знания и експертен опит в областта на информационните дейности, като наред с това споделя и основните си компетентности с компетентните органи на други държави.
- (11) Дейностите, подпомагани чрез настоящото решение, допринасят за постигането на цел за устойчиво развитие № 16 от Програмата на Организацията на обединените нации до 2030 г. за устойчиво развитие,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“, и на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, Съюзът ще продължи да подкрепя проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие.
2. Проектът, посочен в параграф 1, има следната цел:
 - а) международната търговия с конвенционални оръжия да стане по-отговорна и по-прозрачна; и
 - б) рискът от отклоняване на оръжия към неоправомощени ползватели да бъде намален.

Целите, изложени в първа алинея от настоящия параграф, се постигат чрез трансфера на експертен опит, насочен към подпомагане на привеждането в съответствие с правните и оперативните стандарти на Съюза и неговите държавите членки, в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, със специален акцент върху страните — кандидатки за членство в Съюза.

3. Дейностите по проекта се изпълняват по начин, който взаимно допълва и полезно взаимодейства с проекти на Съюза за подпомагане в областта на контрола върху износа на конвенционално оръжие и изделия с двойна употреба и, когато е целесъобразно, с проекти за подпомагане от други донори в областта на контрола на износа.
4. Подробно описание на проекта се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.
2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се осъществява от германската Федерална служба по икономика и контрол на износа, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA).
3. BAFA изпълнява задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с BAFA.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансираня от Съюза проект, посочен в член 1, е 2 100 000,00 EUR.
2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.
3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 2. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с BAFA. В споразумението се предвижда BAFA да осигури видимост на приноса на Съюза, съответстваща на размера на този принос.

4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всички трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на шестмесечни доклади, изготвяни от BAFA.
2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Той обаче изтича шест месеца след датата на влизане на настоящото решение в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено такова споразумение.

Съставено в ... на

За Съвета
Председател